

SKUPŠTINA CRNE GORE

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	25. VI 2014. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-214-49
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Predsjedniku gđinju Ranku Krivokapiću

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru finansija, g. Radoju Žugiću, postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

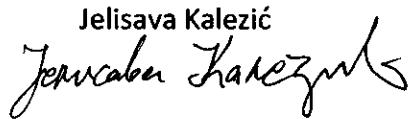
U kontekstu pripreme realizacije dva velika infrastrukturna objekta autoputa Bar-Boljare i energetskog kabla od Pljevalja do Italije, molim da mi odgovorite šta Ministarstvo finansija preduzima da se troškovi eksproprijacije, koji padaju na teret državnog budžeta, optimizuju na način da se izaberu kvalitetna tehnička rješenja i sačuva državni budžet nepotrebnog rasipanja.

Obrazloženje

Na primjeru varijanti ukrasnice autoputa Bar-Boljare i Jadransko-jonskog autoputa pokazuje se da su tehnički i prostorno kvalitetnija rješenja uz značajnu uštedu za državni budžet (izborom mikro lokacije Strganica ili Gornje Mrke umjesto lokacije Ras (Smokovac) koju uporno zagovara Ministarstvo saobraćaja).

Poslanica DF-a

Jelisava Kalezić

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

PRIMLJENO:	1-14	2014 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-214-592	
VEZA:		
EPA:		
SKRACENICA:	PRILOG:	

Broj: 07-3792

Podgorica, 01.04.2014. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
-Generalni sekretariat-
-n/r generalnom sekretaru, g-dinu mr Damiru Davidoviću-

Poštovani gospodine Davidoviću,

Uz izvinjenje zbog kašnjenja, u prilogu dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje, poslanice Demokratskog fronta, g-de Jelisave Kalezić.

S poštovanjem,

Pitanje:

U kontekstu primjene realizacije dva velika infrastrukturna objekta autoputa Bar-Boljare i energetskog kabla od Pljevalja do Italije, molim da mi odgovorite šta Ministarstvo finansija preduzima da se troškovi eksproprijacije, koji padaju na teret državnog budžeta, optimizuju na način da se izaberu kvalitetna tehnička rješenja i sačuva državni budžet nepotrebnog rasipanja.

Obrazloženje:

Na primjeru varijanti ukrasnice autoputa Bar Boljare i Jadransko – jonskog auto puta pokazuje se da su mogući tehnički i prostorno kvalitetnija rješenja uz značajnu uštedu za državni budžet (izborom mikro lokacije Stranica ili Gornje Mrke umjesto lokacije Ras (Smokovac) koju uporno zagovara Ministarstvo saobraćaja).

Odgovor:

Poštovana gospođo Kalezić,

Ministarstvo finansija je u saradnji sa Ministarstvom saobraćaja i pomorstva i Crnogorskim elektroprenosin sistemom AD, kao organima nadležnim za praćenje i realizaciju navedenih projekata, pripremilo odgovor na Vaše pitanje i s tim u vezi, ukazujemo na sljedeće:

Shodno Strategiji razvoja saobraćaja Crne Gore i Prostornom planu Crne Gore, predložena je izgradnja autoputa Bar - Boljare, dionice Smokovac - Uvač i Uvač - Mateševu.

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Direkcija za saobraćaj je, u skladu sa Zakonom o putevima i Zakonom o Budžetu Crne Gore, predložila realizaciju pomenutog projekta u okviru dokumenta "Prijedlog plana i programa rada Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Direkcije za saobraćaj za 2014. godinu".

Nadalje, prema podacima dobijenim od Ministarstva saobraćaja i pomorstva, projekt autoputa Bar-Boljare je definisan kao projekat od strateškog značaja za Crnu Goru, čija realizacija treba da omogući ravnomjerniji razvoj sjevera i juga države, iskorишćavanje prirodnih bogatstava, razvoj turizma, bolje saobraćajno povezivanje i ukupan ekonomski razvoj.

Koridor autoputa Bar-Boljare definisan je Detaljnim prostornim planom autoputa Bar-Boljare, koji čini najznačajniji strateški koridor u okviru saobraćajnog sistema Crne Gore i čini dio mreže međunarodnih E puteva. Usvojenim Detaljnim prostornim planom autoputa Bar-Boljare, predviđen je koridor kroz sljedeće lokacije: Đurmani - tunel Sozina – Virpazar - Tanki Rt - Farmaci (Podgorica) - Smokovac (Podgorica) – Uvač - Mateševu - Andrijevica – Berane - Boljare. Urbanističko-tehničkim uslovima za izradu tehničke dokumentacije (Glavnog projekta) za prioritetnu dionicu Smokovac-Uvač-Matešvo autoputa Bar-Boljare, broj 04-29/1 od 19.02.2014.

godine, izdatim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma, u I kategoriji urbanističko-tehničkih uslova, kao priključak (petlja, čvorište) na autoput definisane su sljedeće petlje:

- *Smokovac* oko km 52+000, kao veza sa Jadransko-Jonskim autoputem;
- *Pelev Brijeg* oko km 69+000, kao veza za okolna seoska naselja;
- *Veruša* oko km 76+000, kao veza za planirani regionalni put prema Albaniji;
- *Mateševo* oko km 90+000, kao veza za Kolašin i Jadransku magistralu.

Imajući u vidu definisanu trasu koridora autoputa Bar-Boljare, a u skladu sa odgovarajućim zakonskim rješenjima sproveden je postupak eksproprijacije za potrebe izgradnje prioritetne dionice Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare.

U skladu sa članom 22 stav 2 Zakona o eksproprijaciji („Službeni list RCG“ broj 55/00, 28/06 i 21/08), procjenu pravične naknade izvršio je organ uprave nadležan za upis prava na nepokretnostima, tj. Uprava za nekretnine Crne Gore, te s obzirom na citirana zakonska određenja procijenjena vrijednost do sada eksproprijsane nepokretnosti za dionicu Smokovac - Uvač iznosi **1.275.844,00 eura**, dok za dionicu Uvač – Mateševo iznosi **2.233.388,80 eura**. Na osnovu Izvještaja o procjeni vrijednosti nepokretnosti Uprave za nekretnine Crne Gore, Ministarstvo finansija Crne Gore je izdalo potvrde o obezbijeđenim novčanim sredstvima za eksproprijaciju nepokretnosti izgradnje autoputa Bar – Boljare, dionice Smokovac – Uvač i Uvač - Mateševo.

U skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim aktima, Ministarstvo finansija nakon dostavljanja odluka o eksproprijaciji, a po dobijanju mišljenja Sekretarijata za zakonodavstvo i analize kompletne dokumentacije, iste dostavlja Vladi Crne Gore, radi razmatranja i donošenja.

Projekat energetskog kabla od Pljevalja do Italije:

Kada je riječ o projektu postavljanja energetskog kabla od Pljevalja do Italije, isti predstavlja realizaciju programa Strategije razvoja energetike do 2025. godine i u saglasnosti je sa kako Prostornim Planom Crne Gore tako i sa Detaljnim prostornim planom za koridor dalekovoda 400 kV sa optičkim kablom od crnogorskog primorja do Pljevalja.

Na ovaj način će se poboljšati povezanost elektroenergetskog sistema Crne Gore sa elektroenergetskim sistemima u regionu što će pozitivno uticati na njegovu stabilnost i kvalitet napajanja električnom energijom crnogorskog primorja.

Vlada Crne Gore, Crnogorski elektroprenosni sistemi AD Podgorica (CGES) i italijanski operatori prenosnog sistema Terna Rete Elettrica Nazionale S.p.A (Terna), krajem 2010. godine, zaključili su Ugovor o kupoprodaji putem upisa akcija iz nove emisije u postupku povećanja kapitala. Pocetkom 2011. godine, potpisani su preostali ugovori kojima se definišu pitanja u vezi sa realizacijom projekta povezivanja elektro-energetskih sistema Crne Gore i Italije (Strateški i akcionarski i Ugovor o koordinaciji projekata). Kroz ovaj postupak emisije akcija

Terna je postala vlasnik 22,0889% akcijskog kapitala CGES-a, dok je država Crna Gora ostala vlasnik 55% akcijskog kapitala.

Projekat povezivanja Crne Gore i Italije podmorskim kablom jednosmjerne struje predviđa:

- izgradnju podmorskog kabla jednosmjerne struje kapaciteta 1.000MW između Italije i Crne Gore sa pripadajućim konvertorskim postrojenjima (investicija vrijedna preko 758 mil EUR koja predstavlja obavezu Terne),
- izgradnju trafostanice 400/110/35 kV Lastva, 400kV dalekovoda Lastva - Pljevlja i uvođenje postojećeg 400 kV dalekovoda Podgorica - Trebinje u TS Lastva (investicija vrijedna oko 105 mil EUR i predstavlja obavezu CGESA),
- izradnju 400 KV dalekovoda prema Srbiji i/ili Bosni i Hercegovini u nekoj od narednih faza projekta.

Za realizaciju navedenog projekta infrastruktura potrebnih za isti, kao i za sprovođenje postupaka eksproprijacije donesene su relevantne Odluke o utvrđivanju javnog intreresa za eksproprijaciju nepokretnosti radi izgradnje predmetnih energetskih obejekata i iste su objavljene u Službenom listu Crne Gore.

U konkretnom slučaju, kada su u pitanju postupci eksproprijacije, korisnik eksproprijacije je Crnogorski elektroprenosni system, koji je u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji, dužan da obezbijedi sredstva, radi sprovođenja iste.

Realizacija ovog projekta je izuzetno značajna i ima niz koristi:

- dobija se 20% kapaciteta i prihoda od eksploatacije kabla,
- dobija se značajno sigurnija prenosna mreža (formira se prsten 400kV mreže),
- obezbjeđuje veća sigurnost snabdijevanja električnom energijom turističkih centara na Crnogorskem primorju,
- izgradiće se energetski objekti koji predstavljaju neophodne infrastrukturne preduslove za razvoj dijela crnogorskog primorja od Herceg Novog do Petrovca,
- poboljšanje naponskih prilika i smanjenje ukupne neisporučene električne energije,
- smanjenje prekida u napajanju u primorskim trafostanicama,
- stvaraju se uslovi za kvalitetno i pouzdano priključenje na prenosnu mrežu novih proizvodnih jedinica,
- stvaraju se infrastrukturni uslovi za pouzdanije i kvalitetnije napajanje nikšićke i žabljачke opštine kao preduslova za njihov razvoj,
- stvaraju se infrastrukturni uslovi za pouzdaniju evakuaciju električne energije iz budućih proizvodnih objekata u opštini Pljevlja,
- Crna Gora se pozicionira kao važno energetsko čvorište u regionu.

Na kraju, u odnosu na Vaše pitanje, važno je istaći da trasu ne detrimenišu samo troškovi eksproprijacije, već se prije svega mora uvažiti mišljenje struke.